

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

434. Quid possit vel non possit Parochus quoad ministrandum sacramentum pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Sed neque parochiani possunt usui Ecclesie cedere, & recedere ab Ecclesia, uti nec ipse parochus renunciare beneficio, ut evitent onera reparandi Ecclesiam. Barb. *loc. cit. num. 10.* Bellet. *loc. cit. n. 7.* Lambert. *loc. cit. a. 2. n. 7.* Gregor. Lopez. *l. 11. tit. 10. p. 1.* Quod si verò etiam parochiani sunt pauperes, nec reficere possunt Ecclesiam parochialem, Barbos. *num. 11.* Velasc. *consult. 179. num. 22.* Ricc. *in pr. fori Eccl. p. 4. resol. 348.* docent, servandam esse dispositionem Trid. *sess. 21. c. 7.* sic statuentis: quòd si nimia egestate laborent, ad matrices, seu viciniores Ecclesias transferantur, cum facultate tam dictas parochiales, quàm alias Ecclesias dirutas in profanos usus non fordidos, erecta tamen ibi cruce, convertendi.

2. Respondeo, quòd dictum de reparatione Ecclesiarum parochialium, idem omnino dicen-

dum de domibus, id est, habitationibus parochialibus, juxta Declarat. Sac. Congregat. *ad c. 7. sess. 21. Trid.* Barbos. *loc. cit. n. 12.*

Cetera beneficiatorum onera tam curata quàm simplicia beneficia habentibus communia hinc præterimus. Vel enim de iis jam factis actum in antecedentibus, qualis obligatio suscipiendi Ordines sacros, vel de jure communi, vel ex statuto speciali, aut institutione fundatoris beneficio annexos, item onus legendi hebdomadatim in certo numero certòq; loco tot vel tot missas Capellania alterive beneficio impositum; vel talia sunt, quæ potiore jure sibi vindicat Theologia moralis, qualis est obligatio quotidie recitandi horas canonicas beneficiatis omnibus communis, &c.

* * *

CAPUT SECUNDUM.

DE POTESTATE, IVRIBVS, AC EMOLVMENTIS BENEFICIATORVM.

PARAGRAPHVS I.

De potestate parochorum, jurisdictione, ac præcedentia.

Quæstio 434. Quid possit & non possit parochus, quo ad ministrandum Sacramentum penitentia?

Respondeo primò: Parochus, (qui quæ talis jurisdictionem ordinariam in foro penitentia habet in omnes parochia suæ fideles. Laym. *Theol. mor. l. 5. tit. 6. c. 10. nu. 3.* Nav. *in c. placuit 8. d. 6. de penit. num. 12.* cum communi; quo ad hoc lege approbatus absque alia desuper ei facienda per Ordinarium licentia seu approbatione, ut colligitur ex verbis illis Trident. *sess. 23. c. 5. nisi aut parochiale beneficium.* &c. Barbos. *de paroch. c. 19. num. 1.*) potest administrare Sacramentum penitentia, etiam extra parochiam suam, & extra Diocesim, & ubiq; locorù subditis seu parochianis suis. Barbos. *loc. cit.* citans Sanch. *de matrim. l. 3. d. 19. num. 8.* Nav. *in man. c. 27. nu. 255.* Covar. *pract. 99. c. 11. num. 4.* Azor. *p. 2. c. 12. q. 11.* cum functio hæc non sit jurisdictionis externæ & contentiosæ, quæ fit cum cognitione causæ in foro exteriore. Azor. *loc. cit.*

2. Secundo potest parochus (quo nomine quo ad præsens punctum veniunt etiam Vicarii perpetui parochiarum. Henriq. *l. 7. de indulg. c. 12. n. 2.* Item parochi superiores, qui jurisdictionem ordinariam in secularibus habent. Mendo *in Elucidat. Bullæ cruciat. d. 22. c. 2. n. 29.*) hoc Sacramentum administrare extra parochiam & diocesim suam, & ubiq; terrarum non parochiano suo, absque eo,

quòd egeat ad hoc novâ, aut alterius Ordinarii approbatione (modò tamen cõferatur ei ad hoc jurisdictione ulterior, utpote diversum quid ab approbatione, & non minùs quàm illa ad valorem absolutionis necessaria; nimirum ab alio parochi respectu suæ parochia, vel ab alio Episcopo respectu suæ diocesis, vel à pontifice respectu omnium fidelium, cum eam per collationem beneficii parochialis non acceperit, nisi in suos parochianos) Mendo *loc. cit. num. 26.* citans Suar. *in 3. p. d. 28. f. 4. n. 18.* Ochagaviam *de Sacram. tr. 2. q. 40. nu. 3.* & alios, contra Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 87.* Laym. *loc. pauld post citand.* & alios plures apud Eundem (non tamen contrarius videtur Barbos. *loc. cit. & num. 3.* & de potest. Episc. p. 2. alleg. 25. n. 8. & quos citat. Squillant. *de privileg. Cleric. c. 1. n. 73.* Piaces. *in pr. Episc. p. 2. c. 1. num. 10.* dum dicunt parochum in sola sua parochia, & non per totâ diocesim posse confessiones audire, subintelligere namq; videntur ex defectu jurisdictionis, & non ex defectu approbationis) per collationem enim beneficii parochialis parochus constitutus est minister publicus Ecclesie, & ab illa approbatus (secus est in illis, qui citra parochiale beneficium approbantur, etiam pro tota aliqua Diocesi, nimirum per hoc non efficiuntur ministri publici Ecclesie, nec habent conditionem à Trident. requisitam. Mendo *loc. cit. nu. 28.* de quo Tridentinum indefinite loquitur; asserendo nimirum absolute, quòd habens beneficium parochiale audire possit confessiones, in hoc quo ad parochos nullatenus jus antiquum, vi cujus ubiq; audire poterant confessiones, restringens. Atque hinc est recepta consuetudo, ut in confinio duarum Diocesum parochi hujus Diocesis alios alterius Diocesis in subsidium audiendi confessiones in solemnitatibus majoribus evocent, absque eo, quòd approbentur ab Ordinario ejus Diocesis, ad quam vocantur. Mendo *loc. cit. num. 26.* Ad quòd tamen postremum dici potest

potest

potest, quod pro limitatione contraria sententia affert Laym. *loc. cit.* n. 9. nimirum in hoc casu Episcopum scientem & tolerantem talem consuetudinem censeri consentire, & iudicium aliorum Episcoporum ratum habere. Unde jam parochus vi Bulla Cruciatæ vel Jubilæi (per quam approbatio Confessario confertur à Pontifice jurisdictione, Mendo. *l. cit.* n. 28. & quarum quo ad concessionem eligendi Confessarium par est ratio. Mendo. *loc. cit.* c. 4. n. 60.) ubique errarum valide audire potest confessiones. Mendo. *loc. cit.* referens pro hac sententia Dian. p. 3. rr. 4. *resol.* 146. Henriq. l. 6. c. 6. n. 6. Suar. ubi ante citatos à Card. de Lugo de *pœnit.* d. 21. s. 1. n. 12. Leand. tom. 1. de *Sacram.* rr. 5. q. 60. & 67. citans Tolet, Ledesm, Trull. &c. Idem tenet Barbof. *loc. cit.* n. 4. citans Reginald. in *pr. fori pœnit.* l. 1. c. 16. q. 3. nu. 189. Sylv. in *addit.* ad 3. p. q. 8. a. 5. du. 6. *concl.* 1. Filiuc. *qq. mor.* tom. 1. rr. 7. c. 9. n. 257. Suar. de *pœnit.* d. 22. s. 4. n. 18. & alios plures. Contrariam tamen sententiam quo ad parochos, nimirum non posse id parochum citra sui factam ab istius Diœcesis Ordinario approbationem, neque in virtute Jubilæi, neque in virtute delegationis sibi factæ ab aliis alterius Diœcesis parochis, censet Laym. *Theol. mor.* l. 5. rr. 6. c. 11. n. 8. communiores, securiores & veram. citat pro ea Guttier. *qq. can.* l. 1. c. 27. nu. 21. Rodriq. *qq. reg.* tom. 1. q. 59. a. 5. Miraud. in *man. pralat.* q. 45. n. 7. Sa. v. *confession.* 5. Ac sic ad hanc quaestionem in his terminis propositam ab Episcopo Abulens. Anno 1593. An obtinens parochiale beneficium in una Diœcesi possit in alia absque Ordinarii loci approbatione eligi in Confessarium ab habentibus privilegium vigore Jubilæi eligendo Confessarium idoneum; vel ab habentibus licentiam à suo parochi: Respondet S. Congreg. id minime talem posse; apud Garc. de *benef.* p. 5. c. 5. c. 8. num. 87. Quam Declarationem etiam Garcias dicat se habere apud se authenticam manu Card. Matthæi subscriptam, ejusque sigillo munitam, Mendo tamen dicit, non esse satis authenticam; & cum dicta praxis, quæ in confinio Diœcesium solent parochi unius parochos alterius adjuvare in audiendis confessionibus absque alia approbatione, sit opposita, illam non innotescere, nec ut contrariam haberi. Probat etiam Laym. hanc sententiam ex eo, quod dum Trident. dicit, nullum Sacerdotem audire posse confessionem, nisi approbatus ab Episcopis &c. utendo rō *Episcopis* in plurali numero fat indicet, exponendum in pluribus Diœcesibus ad audiendas confessiones egere plurium Episcoporum approbatione. Item ex eo, quod Episcopi quandoque merito timentes, ne alii Episcopi minus idoneos approbent; vel etiam ex eo, quod in Diœcesi sua sint alia consuetudines & peccatorum reservationes, aliud hominum genium, alia statuta, commercia &c. vigeant, nolint ab aliis approbatos in sua Diœcesi exponi ad audiendas confessiones, & hinc, si aliter exponantur, licet alibi approbati, invalide absolvi videantur, Limitat tamen & ipse Laym. hanc sententiam; nimirum nisi forte privilegium à Papa habent, ita ut semel approbati ab Episcopo in aliis Diœcesibus approbati non egeant; vel nisi consuetudo sit, ut quicumque habens alibi beneficium curatum exponi hinc possit; cum in hoc casu Episcopus talem consuetudinem sciens & tolerans censetur consentire, & iudicium aliorum Episcoporum ratum habere. Laym. *loc. cit.* num. 9.

3. Porro stante priore sententiâ, nequaquam ta-

men à parochis arguendum est ad regulares aut alios Sacerdotes saculares non habentes beneficium parochiale, semel seu pro una parochia, vel pro una Diœcesi approbatos, ac si & illi hoc ipso approbati sint pro aliis Parochiis, Diœcesibus, possintque ubique audire confessiones, modò confertur illis jurisdictione; ac proinde ubique terrarum vi Jubilæi, vel Bulla cruciatæ eligi possunt in confessarios. Mendo *loc. cit.* c. 4. num. 66. Nam contrarium de his expressè declaravit Clemens X. in constitut. sua *superna magni patris*: edita An. 1670. dum ait, Religiosos ab Episcopo ad confessiones sacularium in sua Diœcesi audiendas approbatos non posse in alia Diœcesi eas absque Episcopi approbatione audire, quamvis pœnitentes subditi sint ejus Episcopi, à quo Religiosi approbati jam fuerant. Revocaturque omnia privilegia huic constitutioni sua contraria, etiam corpori juris inserta; quin & verbotenus alias revocationi inferenda seu exprimenda; adeoque ut rectè ait Cardenas in *crisi sua diss.* 2. c. 6. à n. 263. licet probabile forte fuerit olim (præcipue quoad Regulares juxta privilegia iis concessa clem. dudum. de *sepultura.* & alibi) approbatum ab uno Episcopo ad confessiones audiendas esse & manere ubique approbatum; modò tamen post, & per dictam Bullam omnis ei probabilitas adimitur. Quin etsi magis adhuc probabile fuerit, doceantque id ipsum Sotus, Aegid. Ledesm. Reginal. apud Boss. de *jubilæos.* 3. s. 7. n. 215. Suar. Con. Fagund. apud Dianam tom. 1. rr. 11. *resol.* 7. Quintadven. & alii apud Mendo. *loc. cit.* c. 4. nu. 61. nimirum quemlibet approbatum ab uno Episcopo posse ubique eligi in Confessarium vi Cruciatæ & Jubilæi, contrarium tenentibus de Lugo de *pœnit.* d. 21. s. 1. Sa. Laym. Gutt. Vasq. &c. citatis partim à Leand. de *Sacrament.* tom. 1. rr. 5. d. 11. q. 90. partim à Quintadv. apud Mendo. *loc. cit.* nu. 61. modò tamen post citatam Bullam Clementis X. (ante quam citati omnes scripserunt) id ipsum non nisi probabilitatem dubiam, adeoque non nisi tenuem habere ait *l. cit.* num. 301. Cardenas, & probat à num. 270. quem vide. Sed & disparitatem inter hos & parochos hanc affert Mendo. *loc. cit.* c. 4. nu. 66. quod approbatio parochi præstari censetur ab Ecclesia tanquam publici ejusdem ministri, ac si esset præstata ab omnibus Episcopis, adeoque latius, seu quocumque se extendat; regulares verò alique Sacerdotes saculares non sunt ministri publici specialiter ab Ecclesia deputati, nec approbationem sortiantur ab Ecclesia, sed ab Episcopo, qui pro sola sua Diœcesi approbare possit; ac proinde etiam si Tridentinum dicat, nullum posse audire confessiones, nisi approbatus sit, aut beneficium parochiale habeat, non per hoc approbationem utrorumque æquiparat.

4. Respondeo tertio, parochum post dimissum beneficium non posse sine nova approbatione excipere confessiones, imò nec censetur sufficienter idoneus & approbatus ad illas audiendas tempore Jubilæi. Barbof. *l. cit.* n. 6. citans Henriq. in *sum.* l. 7. c. 12. s. 3. Suar. de *pœnit.* d. 28. s. 4. n. 20. & s. 6. n. 13. Reginal. ubi ante n. 190. Filiuc. *l. cit.* Dian. p. 1. rr. de *Bulla cruciat.* *resol.* 8. Fagund. in 5. *prac. Eccles.* c. 2. n. 38. Trull. in *exposit.* Bull. *cruc.* l. 1. q. 7. c. 9. du. 7. nu. 4. &c. Item Card. de Lugo de *pœnit.* d. 21. n. 8. Gran. Hurtad. Boss. Bonac. &c. apud Mendo. *loc. cit.* c. 2. n. 33. Quam sententiam etiam Mendo *ibidem* dicat tutiorem, sequitur tamen ipse oppositam; nimirum posse eum, qui semel habuit paro-

paro-

parochiale beneficium, sed jam non habet amplius (idem intelligendum dicit de eo, qui habuit, & non habet amplius dignitatem superiorem cum ordinaria jurisdictione) quia dimisit illud (secus namque censet de eo *num. 34.* cui ablatum beneficium parochiale hoc crimen, demeritiam, aut supervenientem imperitiam, vel malos mores; quia tunc approbatio in collatione beneficii praestita aufertur, & privatur talis publico idoneitatis testimonio) absque nova approbatione excipere confessiones, intellige, quoties ei conceditur alibi jurisdictio. citat pro hac sententia Leand. de S. Sacram. *to. 1. de Sacram. tr. 5. q. 65.* Joan. à Cruce de *penit. q. 5. dnb. 8. concl. 4.* Villalob. *to. 1. tr. 27. claus. 9. §. 1. n. 4.* Rodriq. in *Bullam in addit. §. 9. n. 4.* Basil. legion. & c. Rationem dat *n. 34. & 35.* nimirum, quòd Trident. nihil aliud intendat requirendum approbationem, quam ut quis sit approbatus, vel per approbationem Ordinarii, vel per collationem beneficii parochialis; hæc autem approbatio, quæ eadem est cum dicta collatione, non fecit ac hæc jam præexistit, eodemque modo se habeat, sive conferret, sive dimitteret beneficium, nec fit, cur hoc publicum testimonium idoneitatis in collatione beneficii parochialis ab Ecclesia praestitum tollatur, aut sublatum praesumatur, dum à tali sublato non est beneficium ob mutationem factam in moribus, vel idoneitate, sed spontè dimissum. Ad hoc autem, quòd in contrarium urget Suar. Tridentinum loqui de praesente, exigens, ut habeat actu beneficium parochiale; standum autem verbis legis, dum ea merè à jure positivo dependet, responderet, sufficienter stari verbis Tridentini, dum per ea solum intendat, ut nullus audiat confessiones, de cuius idoneitate non constat, aut per approbationem Episcopi, aut per publicum Ecclesiae testimonium, quòd praestatur in collatione beneficii parochialis, & non in ejus retentione, unde illud, spontè dimisso beneficio perseverat. Ac denique *n. 36.* subjungit Mendo, non posse hinc inferri praelatos quosque regulares, qui in ordine ad suos subditos regulares ex ipso munere praelaturæ censentur approbati, post eam relictam vel finitam manere approbatos respectu illorum. Tridentinum siquidem non exegit approbationem Episcopi, aut beneficium parochiale in his, qui essent audituri confessiones Regularium, nihilque quo ad Regulares in hoc puncto immutasse, sed reliquisse jus commune antiqui Religionibus illarum, vi cuius exponunt superiores suis subditis confessarios pro suo arbitrio; adeoque jam stando isti juri, ii, qui praelaturam jam reliquerunt, non possunt audire confessiones ullius Regularis, nisi denuo à superioribus in confessarios designentur. Hoc tamen ex sententia hac Andreae Mendo sequi videtur, quòd Sacerdos alius secularis semel citra omne beneficium parochiale vel curatum approbatus pro certo loco, v.g. in ordine ad juvandum parochum, dum dimissa hac cura subsidiaria, possit in eodem loco postmodum adhuc audire confessiones consentiente parochi, & sic consentiendo, vel etià ad hoc invitando dante ei jurisdictionem. Siquidem & praestitum ei semel ab Episcopo idoneitatis testimonium perseverat, nec per talem dimissionem mutatur.

5. Resp. quartò: potest parochus, etsi verè talis non sit ob impedimentum juris merè humani (secus est, dum procedit à jure divino aut naturali, v.g. dum à parte rei non est verus Sacerdos) dum communi errore pro tali habetur, valde absolvere, uti & alia sacramentaliter ab eo gesta valent, Barb. *de off.*

P. Lehren, Fori Benef. Pars I,

paroch. c. 27. n. 27. & seq. citans Abb. Innoc. Jo. Andri Bald. Anchar. & c. in *c. dudum. de elect.* Valer. de *different. inter utrumque for. v. nullitas. diff. 2. n. 2.* Nav. in *c. placuit. de penit. d. 7. n. 179.* ubi etiam subdit: quòd si notoriè quis suo titulo & possessione juris privaretur, sed non ad eò notoriè, quin possessionem facti retineret, & à superiore toleraretur, gesta ab eo in tali casu in foro conscientiae valitura. uti etiam dum quis ipso jure privatus est administratione publica, beneficio, officio, valere ejus acta ante criminis declarationem, concurrente communi populi, vel majoris partis errore, docent præter Nav. Azor. *p. 1. l. 5. c. 8. q. 2. & p. 2. l. 7. c. 17. q. 4.* Sanch. de *matr. d. 22. n. 56.* apud Barb. *l. cit. n. 30.* Requiritur nihilominus ad hoc, ut acta per talem valeant, adeoque ut parochus talis putatitius valde absolvat, præter communi errore titulus à superiore (& quidem legitimo. Barb. *l. cit. n. 8.* ex Sanch. *l. c. n. 50.*) collatus, quamvis invalidus ob vitium aliquod latens, ita ut si sine titulo & auctoritate superioris legitimi se intrusit in officium parochi Judicis & c. licet communis error facti accedat, gesta per illum quo ad utrumque forum pertinentia sint invalida. Barb. *l. cit. c. 27. n. 33.* citans Sanch. *ubi ante n. 49.* Suar. in *3. p. to. 4. d. 26. l. 6. n. 7.* Less. de *just. l. 2. c. 29. du. 8. n. 68.* Con. de *Sacram. du. 8. d. 3. n. 22.* Filiuc. *tom. 1. tr. 7. c. 9. n. 227.* Fagund. in *prac. 2. Eccl. l. 7. c. 2. n. 73.* Regim. Villalob. & c. contra Basil. Pont. de *matr. l. 3. c. 22. n. 46.* & Joan. Sanch. *select. disp. d. 44. num. 4.* censentes ad hoc, ut gesta in utroque foro valeant, sufficere solum errorem communem.

6. Resp. quintò: potest parochus tempore interdicti (etsi vi *c. non est vobis. de spons.* non nisi morientibus & infirmis posset administrare sacramentum poenitentiae) jure recentiore, nempe vi *c. alma mater. de sent. excom. in 6.* administrare illud etiam sanis; eò quòd (quæ ratio datur in *c. alma mater*) propter pronitatem & facilitatè hominis ad peccandū sit sumè necessaria poenitentia; modò tamen recipiens hoc Sacramentum extra mortis periculū non sit excommunicatus; vel etià non sit aliquo modo in causa culpabilis, ob quā latum est interdictum: aut non sit specialiter interdictus. Barb. *l. c. n. 41.* citans Covar. ad *c. alma mater. p. 2. §. 3. n. 1.* Henriq. in *sum. l. 13. c. 4. §. 1.* Ugol. de *cons. tab. 5. c. 7. §. 7.* Sayr. de *cons. l. 5. c. 7.* Suar. *to. 5. d. 33. §. 1. n. 13. & seq.*

Quaestio 435. Quid possit parochus circa delegationem administrandi Sacramenta?

1. Resp. primò: potest parochus seclusà Episcopi reservatione dare alteri, etià simplici sacerdoti licentià administrandi Sacramenta parochianis suis, excepta poenitentia. Barb. *cit. c. 27. n. 37.* testans, sic rescriptis S. Cong. negotiis Episc. & Regular. prapositam Episcopo Castellanenſi Anno 1629. 23. Aug. ubi etiam, quòd Episcopus hoc ipsum prohibere non debeat. Possev. de *off. curati. c. 5. n. 50.*

2. Secundò: in specie potest parochus alieno sacerdoti etià citra necessitatem dare commissionem, seu licentià solenniter baptizandi infantem aliumve suæ parochiae. *c. interdicimus 16. q. 1.* Barb. de *off. paroch. c. 18. n. 9.* cum communi, etiam Religioso. Barb. *ibid.* Laym. *Th. mor. l. 5. tr. 2. c. 7.* Tamb. de *jure Abb. to. 2. d. 4. q. 1. n. 2.* Item ob rationabilem causam (puta si parochus ob baptizandorum multitudinem, infirmitatem gravem, vel excommunicationem Baptisum petentibus, neque per se, neque per substitutum sacerdotem satisfacere possit) Diacono; cum Diaconi ordinentur, ut sint ministri sacerdotum, adeoque valde congruenter committuntur iis